

F e l a d a t l a p

1. Írd le helyesen a szövegrész hibásan írt részleteit! (39 pont)

Az egyedül álló tehetség kivívja a sikert. Akkor is, ha akadályok nehezítik utját; akkor is, ha a fejébeszállna az elismerés. A diákot a tanító néni, a tanár bácsi utba igazíthatja. Van amikor a szemben állásból megtud születni egyvalami, de van amikor a nyugodt gyakorlás hoz létre másvalamit. Nap, mint nap, hétről-hétre semmiféle ötlet s egyszercsak senkisé tudja, honnan, el kezd menni a dolog, mint a karika csapás. Egy időben születünk, azaz egy idejűleg jártunk iskolába.

.....
.....
.....

2. Írd le javítva az igekötős szerkezeteket, ha szükséges! (10 pont)

Ezt ne csavard, amazt meg kell! Végre meg lett a szerszám. Ha idejében neki fogunk, el is készülünk vele. Ezzel Peti is el fogja végezni a munkáját. Meg kell bízunk Feriben, aki egyedül is el bír a sajátjával. Elkészül a díszítés: Teri meg örül, hiszen hozzá mehet Pistához. Neki áll a készülődésnek, nekünk hagyja a rendcsinálást.

.....
.....
.....

3. Írd le folyóírással az alábbi tulajdonneveket! (16 pont)

- aranyárnádij* .....
- dunatiszacsatorna* .....
- dunatiszaköze* .....
- Magyarszinonimaszótár* .....
- máriavalériaárid* .....
- pestmegeönkormányzata* .....
- Reményiksándoralázadoszamos* .....
- saintexuperyakisherceg* .....

4. Húzd alá a mutató névmások határozós alakjai közül a helyeseket! (4 pont)

aféle – afféle   afelől – affelől   aként – akként   avégett – avvégett
efajta – effajta   ekörül – ekkörül   enélkül – ennélkül   eszerint – esszerint

5. Pótold a hiányzó (j vagy ly) betűt! (12 pont)

cser....e   fog....on   forté....a   gödő....e   hé....a   kéte....
mu....a   tarso....   tu....a   vá....ár   vá....og   zsinde....

6. Javítsd a magánhangzót, ha szükséges! Írd le a helyes szót! (14 pont)

árbóc – bölcsöde – börönd – fúrkál – hivatott – hízlal – nyirbál – nyúlkál – siel
síma – sújtás – zug

.....

7. Írd le az adott toldalékkal a tulajdonneveket! (18 pont)

Adrienn (nel), Bükk hegység (i), Bükk-fennsík (i), Felső-Ausztria (i), Keleti pályaudvar
(i), Madách (os), Nobel-díj (as), Teleki-vulkán (i), Vulkán-hegység (i)

.....

.....

.....

8. Írd le helyesen az alábbi mondatok hibásan írt szavait! (20 pont)

Január elsejével, új év napjával kezdődik az újév. – Sok a jött-ment, mert bárki bejöhetett, aki erre jöttment. – A messzemenők szállnak fel előbb, ne vonjunk le ebből messze menő következtetéseket. – Péter fönn maradt a hegyen, így a fönnmaradt munkát más végzi majd el. – A hős ennélfogva kapaszkodott, a szíjat ennél fogva múzeumba szánjuk. – A döntőn résztvevő csapatok tagjait meghívták a részt vevők koncertjére.

.....

.....

.....

9. Húzd alá a helyesen elválasztott szavakat! (10 pont)

ban-kár / bank-ár, бүк-ke / бүкк-ke, gally-lyal / galy-lyal, matt-tal / mat-tal, menny-nyel / meny-nyel, sakk-kal / sak-kal, pe-ches / pec-hes, pén-zért / pénz-ért, puccs-csal / pucs-csal, százalék-kal / százalék-al.

J a v í t ó k u l c s

1. Írd le helyesen a szövegrész hibásan írt részleteit!

(39 pont)

Az egyedül álló tehetség kivívja a sikert. Akkor is, ha akadályok nehezítik útját; akkor is, ha a fejébeszállna az elismerés. A diákot a tanító néni, a tanár bácsi utba igazíthatja. Van amikor a szemben állásból megtud születni egyvalami, de van amikor a nyugodt gyakorlás hoz létre másvalamit. Nap, mint nap, hétről-hétre semmiféle ötlet s egyszer csak senkisémet tudja, honnan, el kezd menni a dolog, mint a karika csapás. Egy időben születniünk, azaz egy idejűleg jártunk iskolába.

Egyedülálló, kivívja, nehezítik, útját, fejébe szállna, tanító, utbaigazíthatja, Van, szembenállásból, meg tud születni, van, Nap mint, hétről hétre, ötlet, egyszer csak, senki sem, elkezd, karikacsapás, egyidejűleg. 1 pontosak a kiteendő/törlendő vesszők és a törölt kötőjel (hétről-hétre), 2 pontos az egybeírás-különírás, 2 pontos a rövid-hosszú magánhangzók, 3 pontos az igekötő-ige javítása.

2. Írd le javítva az igekötős szerkezeteket, ha szükséges!

Ezt ne csavard, amazt meg kell! Végre meglett a szerszám. Ha idejében nekifogunk, el is készülünk vele. Ezzel Peti is el fogja végezni a munkáját. Meg kell bízunk Feriben, aki egyedül is elbír a sajátjával. Elkészül a díszítés: Teri meg örül, hiszen hozzámehet Pistához. Nekiáll a készülődésnek, nekünk hagyja a rendcsinálást.

Meglett, nekifogunk, elbír, hozzámehet, Nekiáll. 2-2 pont, összesen 10 pont.

3. Írd le folyóírással az alábbi tulajdonneveket!

Arany Málna-díj, Duna–Tisza-csatorna, Duna–Tisza köze, Magyar szinonimaszótár, Mária Valéria híd, Pest Megye Önkormányzata, Reményik Sándor: A lázadó Szamos, Saint-Exupéry: A kis herceg.

Példánként 2 pont, hibátlanul 16 pont.

A nagykötójelet a legjobbaktól várjuk el majd Gyulán. Ha a *Saint* és *Exupéry* elemek között nem tesznek kötójelet, azt is elfogadnám. Ha a két címet idézőjelbe teszik, az is helyes.

4. Húzd alá a mutató névmások határozós alakjai közül a helyeseket!

aféle – afféle   afelől – affelől   aként – akként   avégett – avvégett

efajta – effajta   ekörül – ekkörül   enélkül – ennélkül   eszerint – esszerint

Minden jó aláhúzás fél pont, összesen 4 pont.

5. Pótold a hiányzó (j vagy ly) betűt!

Hibátlanul 12 pont.

cserje, fogjon (és foglyon!), fortélya, gödölye, héja, kétely, mulya, tarsoly, tuja, vályog, vájár, zszindely.

6. Javítsd a magánhangzót, ha szükséges! Írd le a helyes szót! Hibátlanul 14 pont.

*árbóc – bölcsöde – börönd – fúrkál – hivatott – hízlal – nyirbál – nyúlkál – siel
síma – sújtás – zug*

árboc, bölcsöde, börönd, furkál, hizlal, síel, síma.

Vigyázat: *hivatott* és *hívatott*, *sujtás* és *sújtás*, *zug* **fn** és *zúg* **ige helyes!** Ha a versenyző ezeket feltünteteti, nem követ el hibát; de ha kijavítja a helyeseket, akkor hibázik.

7. Írd le az adott toldalékkal a tulajdonneveket!

Hibátlanul **18** pont.

Adrienn (nel), Bükk hegység (i), Bükk-fennsík (i), Felső-Ausztria (i), Keleti pályaudvar (i), Madách (os), Nobel-díj (as), Teleki-vulkán (i), Vulkán-hegység (i)

Adriennel, Bükk hegységi, Bükk-fennsíki, felső-ausztriai, Keleti pályaudvari, madáchos, Nobel-díjas, Teleki-vulkáni, vulkán-hegységi.

8. Írd le helyesen a mondatok hibásan írt szavait!

Hibátlanul **20** pont.

*Az **újév** napjával, január elsejével kezdődik az **új év**. – Sok a **jöttment**, mert bárki bejöhetett, aki erre **jött-ment**. – A **messze menők** szállnak fel előbb, ne vonjunk le ebből **messzemenő** következtetéseket. – Péter fönn maradt a hegyen, így a fönnmaradt munkát más végzi majd el. – A hős **ennél fogva** kapaszkodott, a szíjat **ennélfogva** múzeumba szánjuk. – A döntőn **rész** **vevő** csapatok tagjait meghívták a **részvevők** koncertjére.
Minden jó leírás **2** pont.*

9. Húzd alá a helyesen elválasztott szavakat!

(**10** pont)

ban-kár / bank-ár, bük-kel / bükk-ke, gally-lyal / galy-lyal, matt-tal / mat-tal, menny-nyel / meny-nyel, sakk-kal / sak-kal, pe-ches / pec-hes, pén-zért / pé-nz-ért, pucss-csal / pucs-csal, százalék-kal / százalék-al.

Természetesen, ha a versenyző az egyes feladatoknál nem csak a helytelen szavakat javítja ki, hanem a jókat is, az pontlevonással jár.

Összesen: **39 + 10 + 16 + 4 + 12 + 14 + 18 + 20 + 10 = 143** pont.

Szeged-Gyula, 2013. január 10.

Nagy János dr. s. k.
a zsűri elnöke

T o l l b a m o n d á s

Eljött a kétezer-tizenhárom január. Szerencsés vagy szerencsétlen a dátum tizenhármas száma? Sokan gondolhatnak arra, hogy ez a szám baljós, szerencsétlen szám, mert az ő vidékükön balszerencésnek vélik. Jó néhányan azt is rossz előjelnek tekintik, hogy páros vagy páratlan számú élőlényt, tárgyat, ruhadarabot, terítéket látnak maguk előtt. Van olyan szálloda, amelyben nincsen tizenhármas számú szoba; van, ahol a tizenkettedik emelet után a tizennegyedik következik. Sok helyütt szívósan tovább élő babona kötődik ehhez a számhoz, a pénteki naphoz. Hát még a péntek tizenharmadikához!

Az ókori görögök a tizenharmadik napon nem szántottak-vetettek. Számos országban ügyelnek arra, hogy ne tizenhárman legyenek az asztalhoz ülők. Az a hiedelem fűződik ehhez, hogy a tizenháromból az egyik résztvevőt tragikus balszerencse éri. Ilyen esetekre Párizsban a nagyobb éttermek gondoskodtak állandóan kéznél lévő tizennegyedik vendégről. Az USA-beli Rooseveltnél egyik titkárnőjének elrendelte, hogy legyen elérhető, ha például a tizennégy fős vendégségből valaki lemondja a részvételt. Nem kell azonban messzire mennünk például: a Kárpát-medencei Miskolcra is van olyan utcája, ahol a tizenegy után a tizenegy A, majd a tizenöt következik.

Miért számít szerencsétlen számnak ez a prímszám? A gyakori vélemény szerint azért, mert a tökéletes számnak tartott tizenkettőnél nagyobb eggyel; úgy is mondhatnánk, hogy elrontja a tucatnyit. Hiszen a legtöbb kultúrában tizenkettő a hónapok száma, utalhatunk a Bibliában a tizenkét apostolra is. Ugyanakkor a Hold tizenháromszor újul meg egy év alatt (ennyiszor van telihold), emiatt a holdhónapok száma is tizenhárom.

Körülbelül két hete sokan mondták a jókívánságot egyszerűen a betűszóval, hogy B. ú. é. k. ; még többen, hogy Boldog új évet kívánok. Reméljük, hogy közöttük igen kevesen gondoltak arra, hogy bármiképpen a balszerencsétől kell majd óvakodniuk kétezer-tizenháromban. Mondjuk a versenynapon, január tizenhatodikán.

(60 pont)

J a v í t ó k u l c s

A legfontosabb: kérem, hogy a számneveket az egész szövegben írják ki betűvel a versenyzők. Ez a teendő önmagában feladja a leckét a diákoknak, hiszen naponta csupa rövidítéssel élnek.

A komplikáltabb kifejezések hozzák magukkal a hibalehetőséget: *kétezer-tizenhárom, jó néhányan, szántottak-vetettek, B. ú. é. k., USA-beli* stb.

Ami a központosági jeleket illeti, a zsűrinek van joga átértékelni az itteni szövegben adott jeleket. A leggyakoribb a kettőspont vagy a pontosvessző helyett engedélyezett vessző.

A *tizenegy A* helyett írható *tizenegy a, tizenegy/A* vagy *tizenegy/a* is.

Az újívi jókivánság betűszava vagy teljes formája állhat idézőjelben is, állhat utána (mindkét esetben) felkiáltójel is.

A hibátlan leírás **60** pontot ér.